

Uveljavljanje pravic

- kaj je bolnikom s cistično fibrozo
in njihovim družinam omogočeno

Slavka Grmek Ugovšek
predsednica
Društva za cistično fibrozo Slovenije

Črničec, junij 2014

Pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja

Zakon o zdravstvenem varstvu in
zdravstvenem zavarovanju
(Ur. l. RS. št. 91/13)

uporablja se od:
01.01.2014

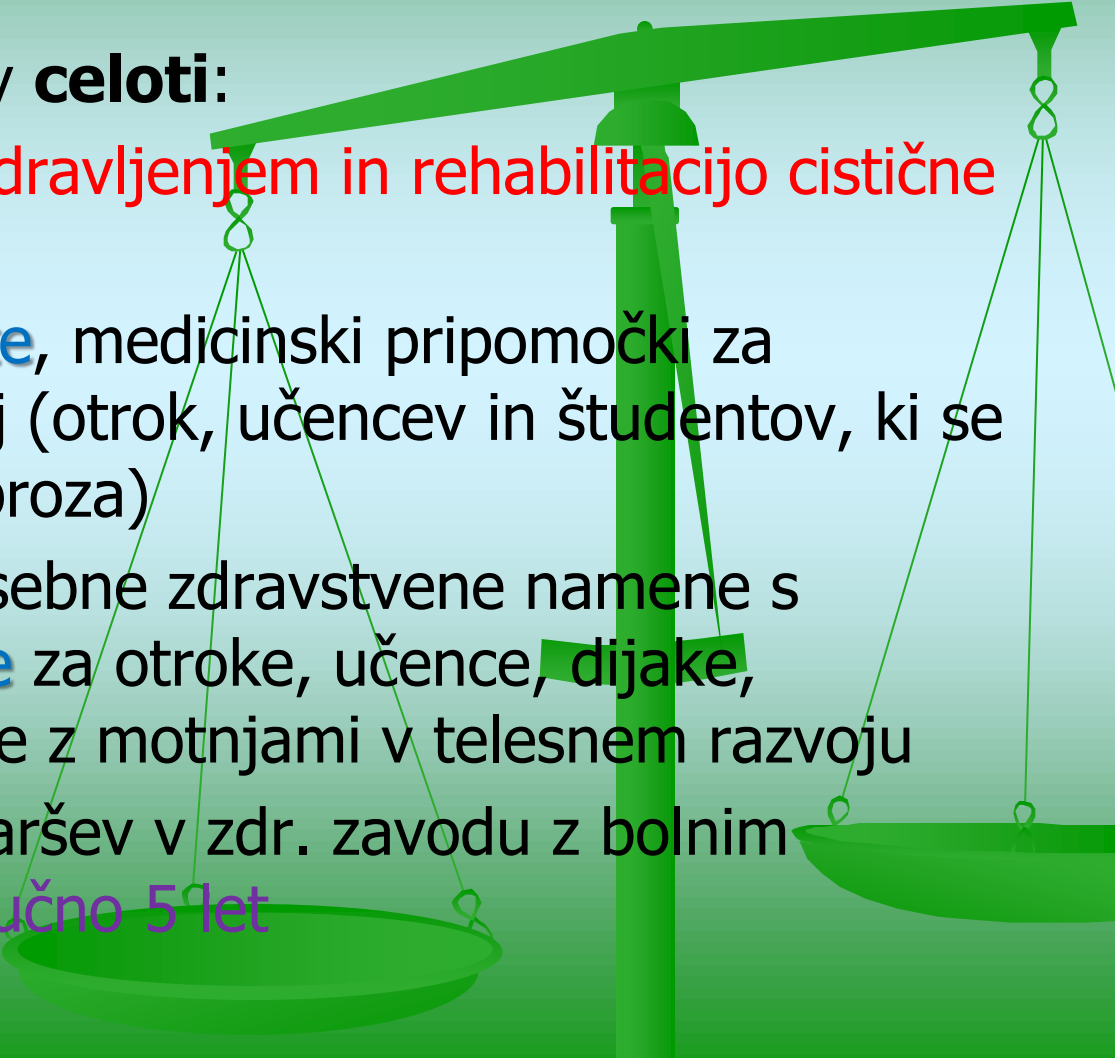
Pravila obveznega
zdravstvenega
zavarovanja
(Ur. l. RS. št. 25/14)

uporablja se od:
26.04.2014

- Pravica do zdravstvenih storitev
- Pravica do zdravil in živil za posebne zdravstvene namene na recept
- Pravica do medicinskih pripomočkov
- Pravica do spremstva
- Pravica do zdraviliškega zdravljenja
- Pravica do zdravljenja v tujini

Pravica do zdravstvenih storitev (23. člen ZZVZZ)

OZZ zagotavlja plačilo v **celoti**:

- celovita obravnava z zdravljenjem in rehabilitacijo cistične fibroze
 - zdravila s **pozitivne liste**, medicinski pripomočki za zdravljenje oseb in stanj (otrok, učencev in študentov, ki se redno šolajo, cistična fibroza)
 - zdravila in živila za posebne zdravstvene namene s **pozitivne** in **vmesne liste** za otroke, učence, dijake, vajence, študente, osebe z motnjami v telesnem razvoju
 - **sobivanje** enega od staršev v zdr. zavodu z bolnim otrokom **do starosti vključno 5 let**
-

Pravica do zdravil in živil za posebne zdravstvene namene na recept (23. a, b, c člen ZZVZZ)

- zavod na podlagi vloge predlagatelja razvrsti **zdravilo** ali **živilo za posebne zdravstvene namene** na **pozitivno** ali **vmesno listo**, določi omejitve predpisovanja (nanaša na populacijsko skupino / indikacijsko področje / stopnjo izraženosti bolezni / vrsto specializacije zdravnika / obveznost predhodne odobritve strokovne komisije)
- OZZ zagotavlja plačilo **največ do 50%** vrednosti za **zdravila** in **živila za posebne zdravstvene namene** z **vmesne liste** – razliko do njene polne vrednosti z.o. plača sama ali uveljavlja pri zavarovalnici, s katero ima sklenjeno dopolnilno zdravstveno zavarovanje – 23. člen
- zavod zagotavlja iz OZZ v **celoti** ali v **ustreznem odstotnem deležu** glede na razvrstitev na podlagi veljavne cene (dogovori s ponudnikom), najvišje priznane vrednosti (določi vsake 6 mesecev) – 23.a člen

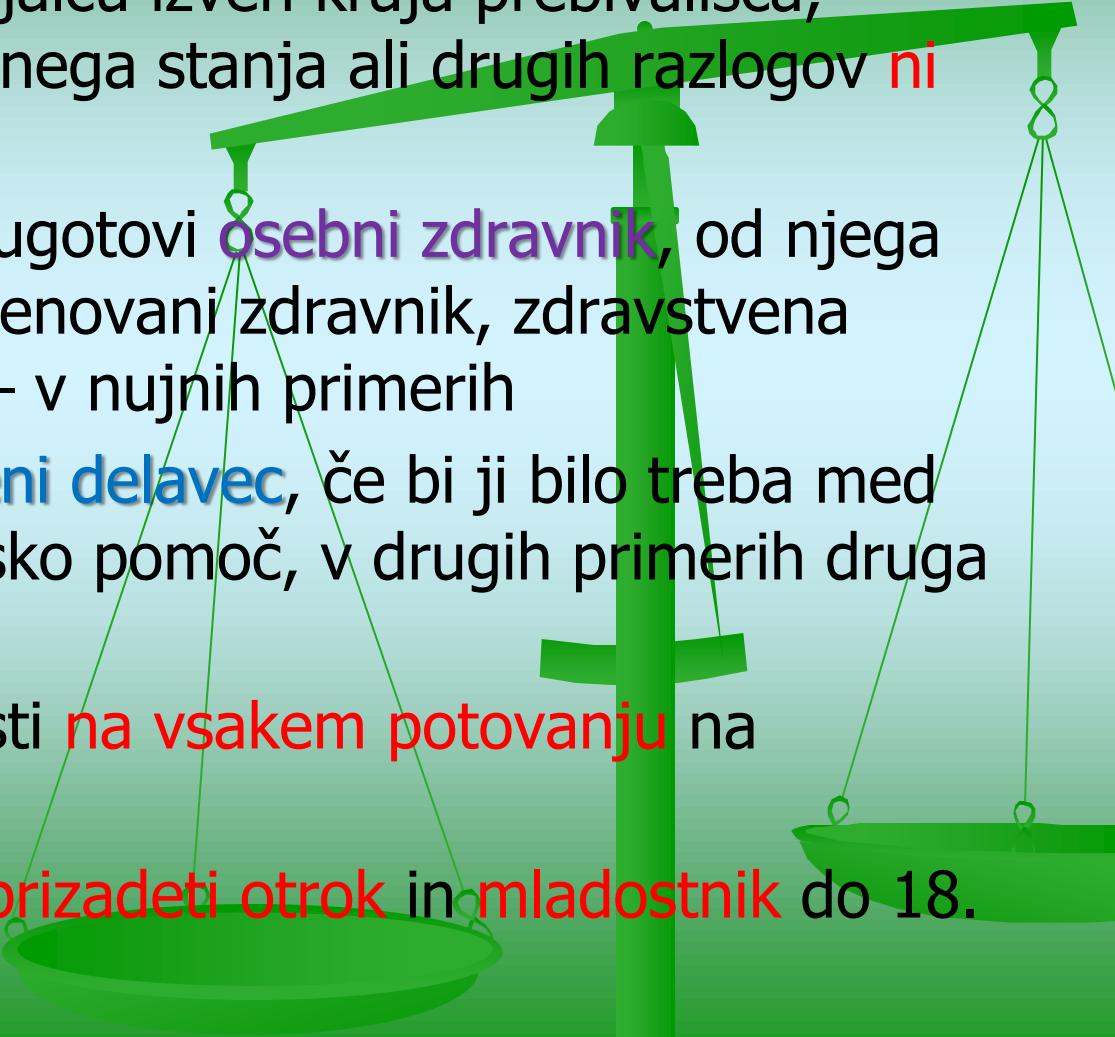
Pravica do zdravil in živil za posebne zdravstvene namene na recept (57., 57.a, 58. člen Pravil OZZ)

- razvrščena na listo zdravil in živil za posebne zdravstvene namene
- živila za **prehransko podporo**, ki so namenjena bolnikom z **akutnim poslabšanjem hude kronične bolezni** s hudim telesnim izčrpanjem in bolnikom, pri katerih je do takšnega stanja prišlo zaradi neželenih učinkov terapevtskih postopkov, za katere je takšna dopolnilna prehrana potrebna za bistveno izboljšanje kakovosti življenja ali uspeh zdravljenja – **predpiše pooblaščen zdravnik na recept** največ za:
 - enomesečno zdravljenje oz. do treh mesecev na obnovljivi recept - za **prehransko podporo**
 - trimesečno zdravljenje oz. do enega leta na obnovljivi recept - za otroke z alergijami in prilagojeno sestavo hranil

Pravica do živil za posebne zdravstvene namene na recept

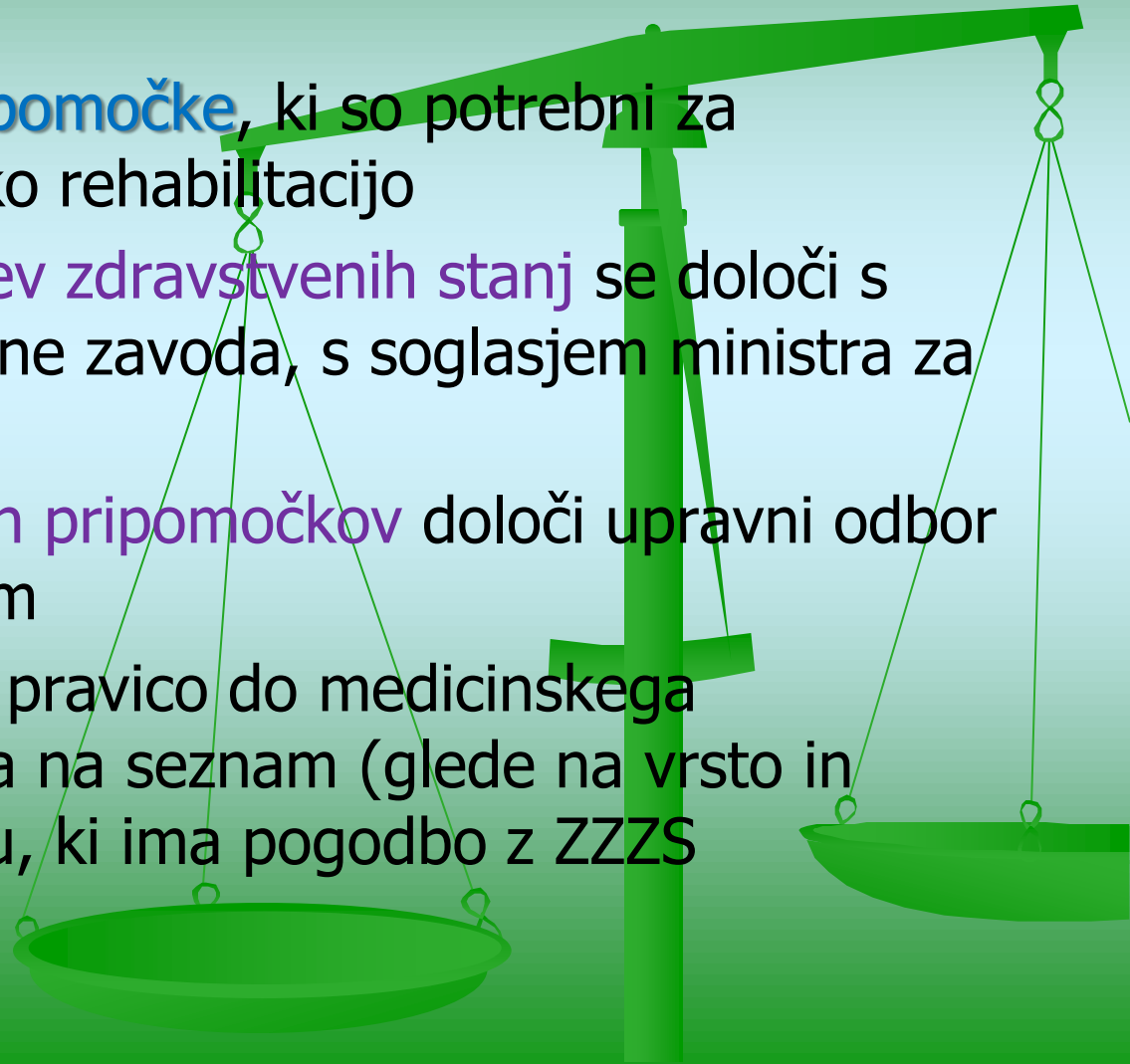
- le na osnovi predpisa **pooblaščenega zdravnika** za **oskrbo odraslih bolnikov s cistično fibrozo**, če je ITM manjši od 18,5 kg/m² ali pa je prišlo v 2 mesecih do padca ITM za 5%; **otrok na osnovi mnenja kolegija pediatrične klinike UKC Ljubljana ali konzilija kliničnega oddelka za pediatrijo UKC Maribor**
- Diasip, Diben, Ensure, Ensure plus, Ensure Two Cal, Fresubin, Fresubin energy drink, Fresubin energ EasyBag, Fresubin original drink, Fresubin original Fibre, Fresubin original EasyBag, Fresubin protein energy drink, Glucerna, Glucerna SR, Nutridrink Multi Fibre, Pulmocare

Pravica do spremstva (61., 62. člen Pravil OZZ)

- če z.o. napotena k izvajalcu izven kraja prebivališča, zaradi svojega zdravstvenega stanja ali drugih razlogov **ni sposobna sama potovati**
 - potrebo po spremstvu ugotovi **osebni zdravnik**, od njega pooblaščen zdravnik, imenovani zdravnik, zdravstvena komisija, drug zdravnik – v nujnih primerih
 - z.o. spremlja **zdravstveni delavec**, če bi ji bilo treba med potjo zagotoviti medicinsko pomoč, v drugih primerih druga oseba
 - otrok do 15. leta starosti **na vsakem potovanju** na zdravljenje do izvajalca
 - **težje ali težko telesno prizadeti otrok in mladostnik** do 18. leta starosti
-

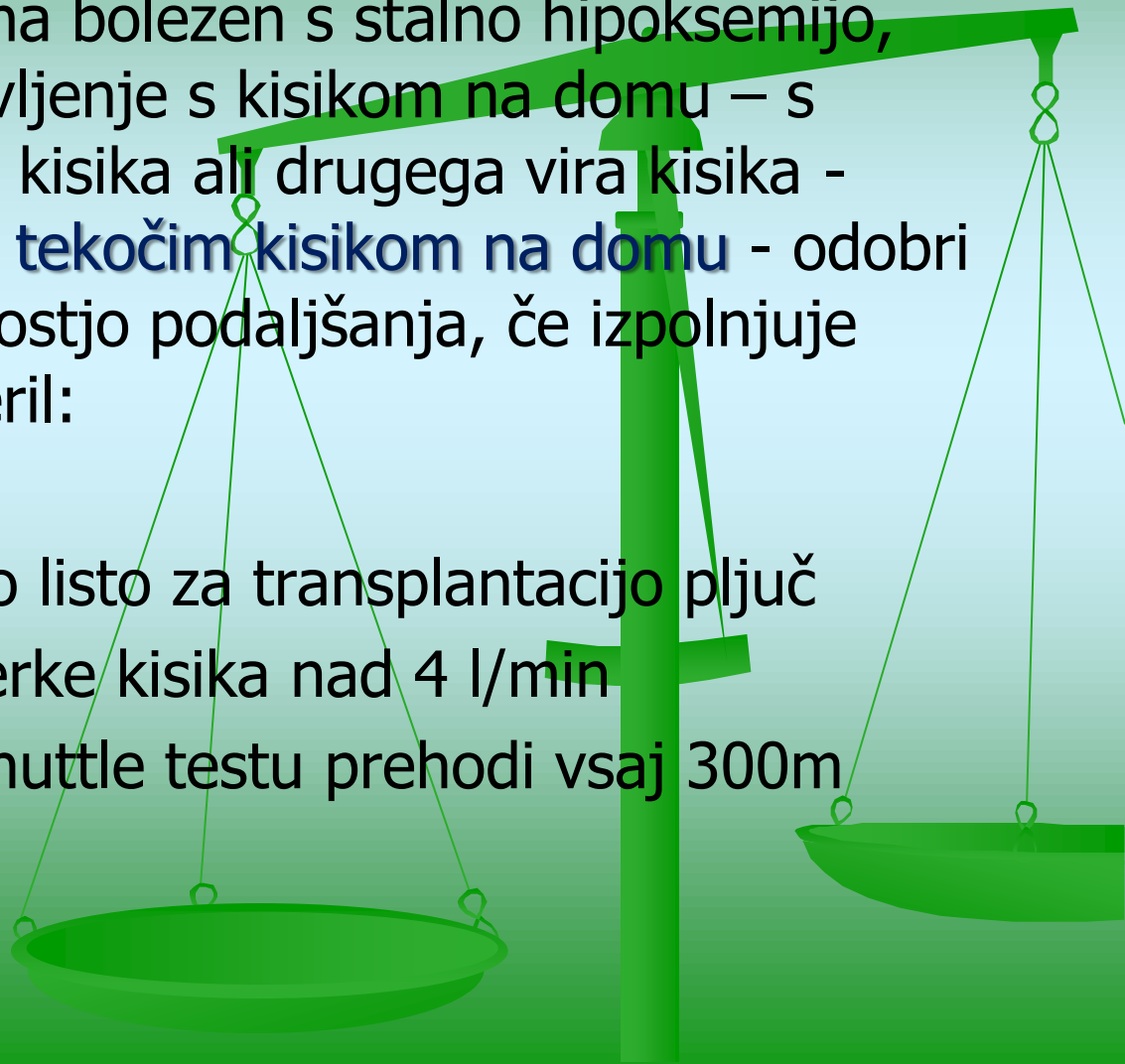
Pravica do medicinskih pripomočkov (64. člen Pravil OZZ)

- z.o. za **medicinske pripomočke**, ki so potrebni za zdravljenje in medicinsko rehabilitacijo
- natančnejšo **opredelitev zdravstvenih stanj** se določi s splošnim aktom skupščine zavoda, s soglasjem ministra za zdravje
- **šifrant vrst medicinskih pripomočkov** določi upravni odbor zavoda s splošnim aktom
- na podlagi **naročilnice** pravico do medicinskega pripomočka, uvrščenega na seznam (glede na vrsto in zahtevo), pri dobavitelju, ki ima pogodbo z ZZS

Pravica do medicinskih pripomočkov (95. člen Pravil OZZ)

- dolgotrajna respiratorna bolezen s stalno hipoksemijo, mlajša od 15. let - zdravljenje s kisikom na domu – s pomočjo koncentratorja kisika ali drugega vira kisika - **pravico do zdravljenja s tekočim kisikom na domu** - odobri največ za 1 leto z možnostjo podaljšanja, če izpolnjuje enega od naslednjih meril:
 - je mlajša od 15. let
 - je uvrščena na čakalno listo za transplantacijo pljuč
 - stalno potrebuje odmerke kisika nad 4 l/min
 - z dodatkom kisika v Shuttle testu prehodi vsaj 300m

Pravica do medicinskih pripomočkov (95. člen Pravil OZZ)

predpiše
pooblaščen
zdravnik

NOVO

- bolezen pljuč v okviru cistične fibroze – **električni masator pljuč** – 8 let
- kronična gnojna pljučna bolezen (odrasla oseba zbolela pred dopolnjenim 18. letom starosti in se zdravljenje nadaljuje v odraslo dobo) – **pripomoček za izkašljevanje**, ki ustvari oscilacijske in vibracijske pritiske ob izdihu – resonanco v dihalnih poteh (**flutter**) – 5 let
- gnojna pljučna bolezen v okviru cistične fibroze (otrok do 5. leta starosti) – **pripomoček za vzdrževanje pozitivnega tlaka** med izdihom (**PEP valvula**) z masko

Pravica do medicinskih pripomočkov (95. člen Pravil OZZ)

- kronična kompenzirana respiracijska acidoza – **aparāt za podporo dihanju s pozitivnim tlakom** pri vdihu in izdihu (BIPAP) – 2 leti
- kronična dihalna odpovedi (odrasla oseba, ki je v otroški dobi zbolela in se zdravljenje nadaljuje v odraslo dobo) – če se trajno zdravi s kisikom na domu ali je trajno odvisna od mehanične ventilacije na domu – **pulzni oksimeter** s pripadajočimi senzorji – 18 mesecev
- **dihalni balon** (ambu), otrok do 5. leta starosti, če se na domu zdravi zaradi kronične dihalne odpovedi, ima trajno traheostomo, trajno odvisen od mehanične ventilacije pljuč in je oseba, ki zanjo skrbi usposobljena za uporabo dihalnega balona – 7 let

Pravica do zdraviliškega zdravljenja (45. člen Pravil OZZ)

pri bolezni dihal:

- cistična fibroza pljuč z zmanjšano pljučno funkcijo (FEV1 pod 70%)
- obsežni kirurški posegi na pljučih ali v mediastinumu, z izvedeno torakotomijo
 - če je pričakovati povrnitev funkcionalnih sposobnosti
- ambulantni način – v trajanju do 10 dni
- stacionarni način – v trajanju do 14 dni (vključuje nastanitev in prehrano med bivanjem v zdravilišču)
 - uveljavlja po preteku:
 - enega leta do dopolnjenega 18. leta starosti,
 - dveh let od dopolnjenega 18. leta starosti

Pravica do zdravljenja v tujini (44.a, b, c, d, e člen ZZVZZ)

- **izčrpane možnosti zdravljenja v RS** – stroški zdravljenja zdravstvenih storitev (pregled, preiskavo ali zdravljenje v tujini) povrnejo v višini **dejanskih stroškov** teh storitev v državi, v kateri so bile **uveljavljene** – 44.a člen
- **čakalna doba presega razumen čas** – stroški zdravstvenih storitev povrnejo v višini **dejanskih stroškov**, vendar ne več kot znašajo **stroški** teh storitev v **javni zdravstveni mreži v državi**, v kateri so bile uveljavljene – 44.b člen – *Uredba ES, 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti*
- pravica do **povračila stroškov zdravstvenih storitev**, ki so pravica iz OZZ v RS in jih **uveljavlja v drugi državi članici EU** – stroški zdravstvenih storitev povrnejo v višini **povprečne cene** teh storitev **v RS**, vendar ne več kot znašajo **dejanski stroški** (zavod povrne v **celoti** oz. v **deležu**, **razliko do njene polne vrednosti** pa z.o. uveljavlja pri **zavarovalnici**, s katero ima sklenjeno **dopolnilno zdravstveno zavarovanje** – 44.c člen – *Direktiva 2011/24/EU o čezmejnem zdravljenju*

„Ignorantia iuris nocet.“
*Nepoznavanje prava
škoduje.*

